

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{4}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 450 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane

 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un şir garmond:

odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce priveşte foaia
să se adreseze la: Re-
dacţiunea şi admini-
straţiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marţi, Joi şi Sâmbăta.

Pe urma războiului.

Războiul aduce cu sine un întreg convoiu de nenorociri. Între cele mai îngrijorătoare sunt şi epidemiile, ce urmează fatal în urma măcelurilor continue. Una din aceste şi-a şi ridicat capul, în forma — *holerei*.

În tabăra sârbească epidemia aceasta a izbucnit înainte cu vreo zece zile, secerând o mulţime de victime. Lipsurile materiale, cu cari se luptă trupele sârbeşti, — alimentarea sărăcicioasă — au contribuit, ca holera să însemne o mare primejdie la graniţa de sud a Monarhiei noastre.

Până acum ne-a ferit Dumnezeu, de o infecţiune mai periculoasă, deşi ministerul de interne anunţă, în mod oficial, că sunt câteva cazuri sporadice şi la noi în ţară, câţiva soldaţi ce au adus molima de pe câmpul de luptă.

Primejdia nu e chiar ameninţătoare, dar trebuie să preîntîmpinăm lăţirea ei, căci odată răspândită această epidemie, ea seceră la victime cu nemiluita.

Progresele reale ale ştiinţei medicale au luat lupta, în vremea din urmă, cu foarte mult succes faţă de acest duşman invizibil. Lucrul principal e *curăţenia* şi hrănirea cu alimente corăspunzătoare. Oamenii îşi vor curăţi ogrădele, nu se vor hrăni, în măsură prea mare, cu poame şi cu alte articole, cari pot cauza stricarea stomacului; vor bea apă fiartă, ca astfel baccilii de holera să fie nimiciţi. Un tratament *medical corăspunzător* a dovedit, că chiar cei infectaţi se pot tămădui din această boală, care până acum se credea deadreptul incurabilă.

Mai e şi vremea răcoroasă de toamnă în favorul nostru, când bac-

cilii acestei cumplite boale pierd mult din forţa lor distructivă.

Să nu ne speriem deci de acest nou duşman, ce se pregăteşte să ne ameninţe, ci să observăm cu stricteţe toate dispoziţiile sanitare, ce se publică chiar în aceste zile din partea autorităţilor.

Prolungirea moratorului. Cu datul de 30 Septemvrie a. c. a expirat moratorul, adecă amânarea pretenziunilor de drept privat. Din motivul acesta s'a ivit necesitatea, ca moratorul să se prolungească din nou. Noua ordinaţiune restrânge şi modifică moratorul, astfel că nu numai stătoareşte amânare pentru toate pretenziunile de drept privat. Anume: a patra parte din pretenziune, dar cel puțin 100 Cor. se scoate de sub moratoriu, tot astfel se scot de sub moratoriu şi competenţele şi interesele, cari se cuvî după întreagă pretensiunea, cari prin urmare trebuie să se plătească.

A patra parte din datoriile amânate până la capetul lunii Septemvrie, precum şi datorii până la suma de 100 cor., sunt scadente în ziua de 14 Octomvrie; iar acelea datorii a căror amânare expiră în lunile Octomvrie şi Noemvrie, sunt scadente în ziua ce urmează după terminul expirat. Ziua de plătire a datoriilor, cari devin scadente între 1 Octomvrie şi 30 Noemvrie e 14 Octomvrie. Dacă $\frac{1}{4}$ parte din datoria ce rămăe, ar deveni scadentă între 1 Octomvrie şi 30 Noemvrie, atunci primeşte o nouă amânare de 61 zile. La pretensiunile, cari sunt scadente mai curând, ordinaţiunea stătoareşte o amânare până la 30 Noemvrie. Dispoziţiile referitoare la pretensiunile, cari sunt scoase de sub moratoriu, în esenţă rămân neschimbate.

Memorandul lui Apponyi către Roosewelt. Conte Apponyi Albert a adresat un memoriu către Roosewelt, fostul preşedinte al Statelor Unite, în care dovedeşte pe baza unor argumente convingătoare că nu monarhia, sau Germania, ci contrarii acestora poartă răspunderea pentru iscucirea războiului mondial.

Apponyi se provoacă la activitatea dezvoltată în acţiunea pacifistă internaţională şi declară, că tocmai pentru sentimentul de alipire ce-l are faţă idealul păcii, e gata să se pronunţe înaintea lumii întregi, că monarhia nu poartă nici o vină pentru războiul mondial.

Conştiinţa curată e aceea, care face capabili pe locuitori, ca să supoarte greutăţile războiului. O populaţie, care dela izbucnirea războiului, deodată a încetat cu orice împărecheri între partide şi naţionalităţi, populaţiunea monarhiei, vrea să se asigure odată pentru totdeauna, contra atacurilor pasive, cari în anii din urmă s'au folosit nu numai de conjuraţie politică, ci chiar şi de asasinat sistematic şi dacă monarhiei îi va succeda această operă de apărare a poporului, atunci omenimea se va putea bucura de o pace durabilă, iar dacă nu-i va succede, atunci lumea, — de cumva nu se va supune de bună voie dictaturii tiranice ruseşti, — va sta sub presiunea unor pericole războinice constante. Noi stăm în luptă pentru pace, pe care biruinţa noastră vrea să o asigure generaţiilor viitoare. (Biroul pressei min. prez.)

Situaţia critică din Albania.

Din Viena se anunţă:

Ministrul plenipotenţiar al Albaniei Sureya-bey a declarat, că în întreaga Albania, e o sărăcie nemai pomenită

În ţară sunt trei partide. Unul dintre ele voieşte să proclame pe Burhan-Eddin ca principe al Albaniei, al doilea voieşte un prinţ albanez. Aceste două partide nu prea au mulţi aderenţi. Al treilea partid e credincios Principelui Wilhelm, care înapoindu-se în ţară, ar fi singurul, care ar putea pune capăt anarhiei ce domneşte.

Mii de fugari au emigrat în Italia şi mai ales în Brindisi şi Bari, unde mor de foame. Ei sunt capabili de orice.

Situaţia Albaniei este extrem de critică.

Vasele submarine.

În războiul mondial de acum, un rol foarte important revine vaselor submarine (torpiloare) şi interesant, că şi în acest gen periculos de luptă, cei ce excelează sunt tot germanii. Zi de zi ni dat să semnalăm, cum torpiloare germane au scufundat vase puternice de războiu engleze. Mai nou s'a amintit eroismul torpilorului U. 9, care singur a nimicit trei vapoare puternice de războiu de ale englezilor. Din punct de vedere strategic, torpiloarelor abia din anul 1901 li-sa dat atenţia cuvenită. După exemplul francezilor şi-a construit astfel de vase America. Din anul 1904, înţelegând Anglia importanţa acestor corăbii din punct de vedere strategic, şi-a construit şi ea astfel de submarine, şi cu o febrilitate extraordinară cercă

să ajungă și în privința aceasta pe Franța, care ducea rolul de conducător. Germania însă, că și cu aeroplanele a așteptat. În 1906 a început a-și construi submarine, dar în modul cel mai secret. Celelalte state nu făceau mare secret din aceste năi astfel încât Germania a putut să studieze diferitele tipuri de submarine.

Submarinul modern are formă lungă-reată, îngustă, e provăzută cu un turn pancerat și cu incuitori, cari nu lasă să pătrundă apa. În caz, când torpiloul vrea să se cufunde, atunci se desfac incuitorile și anumite bazine se umplu cu apă. În alte despărțăminte se află aerul necesar, sau oxigen, oleiul de lipsă motoarelor, benzina sau petrol. La vârful vasului e așezat torpedu, cu țevile cari îl aruncă.

O parte de tot importantă a submarinului e turnul pancerat, prin care se întinde periscopul și țeva care conduce aerul. Periscoapele au menirea ca să reflecteze tot aceea, ce se observă la suprafața mării. Anumite lînți prind obiectele dela suprafață și le reflectează pe o coală albă, pusă la masa comandantului, numită masă de orientare. De pe fața aceasta, comandantul observă dușmanul, ce se apropie, la ce distanță e, își îndreaptă cursul către acesta și ajungând la distanța corespunzătoare, apăsând un bumb, sloboade torpedul, care nimiceste nea dușmană.

Între împrejurări normale, torpiloul cu turnul său pancerat plutește la suprafața mării și numai atunci se cufundă, când a observat inamicul. Lansarea torpedului de regulă se întâmplă la o afunzime de 3—4 metri.

Torpiloarele moderne sunt provăzute cu aparate de salvare foarte perfecte, astfel încât cu ajutorul acestora, personalul își poate mântui viața.

Conducerea submarinului peste tot e lucru greu. Dacă vasul ajunge și numai pe un moment în raza de foc a dușmanului, se cufundă în adâncul fără fund al mării.

Austro-Ungaria are 6 torpiloare, Germania 50, Anglia 87, Franța 67, și Rusia are în Europa 28.

După cum se vede din operațiunile de până acum și în acest mod de luptă, Germanii stau în frunte, se vede deci, că nu înzădar au spesat numai anul trecut, pentru construirea de submarine suma de 19 milioane, iar în anul precedent 16 milioane marce.

Serviciul gratuit de drept pentru țărani.

Circulară către toți informatorii Economului

Serviciul nostru de drept a înaintat un șir de petiții către autoritățile competente pentru ajutorarea familiilor soldaților plecați la războiu, conform articolului de lege XI § 9 din 1882.

Compunerea acestor petiții de mulțori învoalvă mari dificultăți, fiindcă reclamă ajutor și persoane, cari nu sunt îndreptățite.

Pentru a asigura o intervenție rodnică, Vă rugăm, ca să ni-se comunice pe viitor numai consemnarea celor îndreptățiti după lege la ajutor și pentru orientare Vă comunicăm în traducere dispozițiile legale hotărâtoare:

Avizul ministrului de interne.

Statul împărtășește de ajutor familiile celor mobilizați. Pe baza legii din anul 1882 art. XI § 9 ordonez, ca familiile rămase fără sprijin în urma mobilizării să fie conserise pentru a fi ajutate.

Cei îndreptățiti la ajutor. Sunt îndreptățiti la ajutor: a) soția; b) copilul, chiar dacă e născut din căsătorie nelegiuită; c) copilul mașter; d) nepotul; e) tatăl, mama, tatăl mașter, mama mașteră; f) moșul, bunica; g) tatăl dulce a soției, mama dulce a soției; h) sora dulce ori mașteră; a celor întrați la serviciu militar activ, a soldaților neactivi, dar concediați permanent, a rezerviștilor, a ajutorilor de rezervă, a marinarilor și a glotașilor chemați la serviciu militar personal în urma legii din 1912 art. 68 cu locuința stabilă în țerile Coroanei sf. Ștefan, dar cu toții numai în cazul, dacă nu se împărtășesc de venit statornic, dacă nu se pot susține din venitul averii sau din alt câștig și dacă au fost susținuți cu totul sau în parte din câștigul celui mobilizat.

Drept la ajutor are și acel copil, care a fost așezat de institutele protectoare de copii a-le statului în familiile mobilizaților.

Prezentarea pentru ajutor. Conserierea se face pe baza prezentării. Cei cari sunt îndreptățiti să se prezenteze imediat: în comune la antistia comunală, în orașe la funcționarul încredințat din partea primarului, în Fiume la funcționarul încredințat din partea conziliului municipal.

Fiecare să se prezenteze după ajutor în acel oraș ori comună unde se află.

Familii îndreptățite la ajutor a funcționarilor de stat (dela tren) să nu se prezinte, fiindcă aceia vor fi luați în seamă din oficiu.

Suma ajutorului. Suma ajutorului zilnic după membru de familie se calculează după suma contribuției alimentare de zi militară, care e stabilită pentru locuința stabilă a celui mobilizat.

Suma ajutorului zilnic e diferită după comitate. Cel mai mic ajutor de zi și de cap e 57 fil., cel mai mare 70 fil. însă în Kassa 80 fil. în Pozsony 88 fil.

Membrilor de familie sub 8 ani, asemenea acelor membri de familie, cari au fost susținuți numai în parte din câștigul propriu primesc jumătate, din suma stabilită pentru un membru de familie.

Intrucât familia celui mobilizat nu are casă ori locuință în cinste, primește ajutor și pentru locuință, carele de comun jumătatea sumei de ajutor stabilită pe o zi, dar calculată pe un an, nu poate fi mai mare decât suma chiriei anuale plătită de familia împărtășită cu ajutor.

Suma ajutorului de zi și a ajutorului de cvartir pe zi laolaltă nu poate fi mai mare decât suma mijlocie a venitului zilnic celui mobilizat.

Stabilirea ajutorului. Dreptul la ajutor îl stabilește definitiv: în comune, primpretorele cercual, în orașe, primarul, în Fiume, consiliul municipal.

Solvarea ajutorului. Ajutoarele le plătește: în comune judele (primarul), în orașe cassa orașului.

Fiecare îndreptățit la ajutor primește o carte de plătire, în care sunt induse toate informațiunile de lipsă.

Ajutorul se va plăti deodată în decursul lunii August, de aici încolo în 1-a și 15 a lunii înainte.

Prezentarea ulterioară. Familia, care se prezintă la 2 luni socotite după reîntoarcerea, în comună a mobilizatului ori la 6 luni dela ziua morții ori a dispariției celui mobilizat, nu are drept la ajutor.

Dispoziții speciale. Membri de familie a mobilizaților cu domiciliu în țările Coroanei sf. Ștefan au drept la ajutor și atunci dacă mobilizatului e cetățean austriac ori din Bosnia și Hertegovina.

Sándor János m. p.
min. de interne ung.

Deodată cu aceasta ordinațiune ministrul a ordonat subprefecțiilor din comitate, ca să porceadă cât să poate de repede și conștiincios în aceasta afacere. Ministrul a acordat pentru însemnarea celor îndreptățiti la ajutor un termen de 3 zile. Pe primpretori i-a obligat, ca în decurs de 24 ore să aducă deciziune în merit. Ministrul în ordinațiunea lui, a atras atențiunea organelor administrative și asupra societății „Országos bizottság”, care lucrează sub prezidiul ministrului prezident și desvoaltă activitatea cea mai mare în ajutorarea familiilor celor mobilizați.

Alte dispozițiuni. Cel care va spune cu voia date, neadevurate ori va retăcea date cari au influință asupra sumei ajutorului, asemenea acela, care nu va anunța fără amânare autorităților împrejurările, cari au ca urmare micșorarea sau sistarea ajutorului, comite transgresiune și va fi pedepsit până la 15 zile închisoare și până la 200 coroane amendă în bani. Orice acțiune în jurul ajutorării e gratuită.

Pe baza acestora Vă rugăm, ca să ne prezentați lista tuturor celor îndreptățiti, cari n'au fost admiși prin primăria din localitatea DVoastră, ca să putem reclama la furnurile superioare bineînțeleș gratuit ca și până acum.

„Serviciul gratuit de drept pentru țărani al băncii

„Economul”.

Kiauciau. A fost la începutul războiului european o surprindere pentru părțile beligerante, declarația de războiu a Japoniei. Atitudinea Japoniei la începutul războiului a fost enigmatică și nu se știa, dacă nu va prinde arma împotriva Rusiei, cu care avea să se răfuiească, mai ales din pricina Mongoliei, unde situația încă de loc nu este lămurită. Se știa în cercurile diplomatice de existența unei convenții anglo-japoneze, care însă în actualul războiu se crede, că nu va avea nici o urmare. Raporturile Japoniei cu Anglia promiteau să devină mai curând încordate, decât cu Germania, deoarece interesele japoneze, se loviau meru de multele și marile interese engleze din ostul Aziei.

Cu toate acestea Japonia a declarat războiu Germaniei pentru Kiauciau. Ținutul Kiauciau este un teritor exarendat de Germania, dela imperiul Chinez în anul 1898. Acest teritor se întinde la partea sudică a peninsulei Shantung din ostul Aziei și închide prin două peninsule muntoase, ce ies departe în marea galbină, ca în două brațe puternice, uriașul sin de acelaș nume. Orașul Cingtau, ce se află în dosul sinului are azi 40.000 locuitori și e prin stăruința guvernului german, cel mai puternic fort la coastele Aziei ostice. Negoțul, ce se poartă azi din portul acesta, este nu numai însemnat, dar face o puternică concurență porturilor Vei-Hai-Vei și Ci-fu situate pe malul nordic al peninsulei Shantung.

Natural, că Germania ajungând în posesiunea acestui teritoriu s'a îngrijit, ca să facă din el o puternică bază a politicii sale maritime din depărtatul est. Munții, ce se ridică pe ambele peninsule, ce îmbrățișează golful, insulele prăpăstioase dela gura strâmtorii, adâncimea mării din golf, fac, ca aci pe o suprafață mai mare decum e lacul Boden, să se poată adăposti și cea mai pu-

ternică flotă din lume. Pe uscat, teritoriul Kiauciaului e de 552 km² și pe o zonă de 50 km. în diametru. China nu poate lua nici o dispoziție militară, fără învoirea guvernului german. Programul guvernului din Berlin, de a ridica Ciungtaul pentru a fi un port mondial, care se întrecă și portul Hong-Kong, a fost acum stângenit deocamdată prin acțiunea iacoma a Japoniei,

care vrea să ocupe acest însemnat punct dela Ostul Asiei. Din rapoartele foilor asupra luptelor, ce se dau aci între flota coaliată anglo-japoneză și cea germană, reiese, că Germania a strâns puternice forțe la est, ca să susțină lupta fără teamă cu inamicul. Toate încercările japoneze de până aci, de a cuprinde Kiauciau au eșuat cu desăvârșire.

Războiul european.

Trupele noastre dela sud toate au intrat în Sârbia.

A. T. U. anunță:

Comunicat oficial la 28 Septembrie p. m. A sosit la 29 Septembrie la 11 ore 40' a. m.

După o luptă îndârjită de mai bine de 14 zile —, în care trupele noastre au trecut Drina și Sava, — în operațiunile strategice de pe câmpul de luptă dela sud, a urmat o scurtă pauză.

Toate trupele noastre sunt pe teritoriu sârbesc, și în pozițiile câștigate în lupte sângeroase; susțin atacurile continue înverșunate, cari totdeauna se sfârșesc cu pierderi însemnate de ale dușmanului. În luptele din urmă am câștigat patrusprezece tunuri și mai multe mașini de pușcat. Numărul prizonierilor, precum și a fugarilor, e mare.

Știrile, despre ofensiva sârbilor și muntenegrinilor în Bosnia, au provenit de acolo, că puteri dușmane subordonate, au pătruns pe teritoriul dela granița Sandjacului, pe care trupele noastre l-au părăsit aproape de tot.

Dispozițiile pentru alungarea dușmanului din acest teritoriu, le-am luat fără amânare. *Potiorek*, general de artilerie.

În Sârbia se pregătește revoluția generală.

»Budapesti Tudositó« anunță din Sofia, că semioficiosul bulgar *Volja* scrie următoarele:

Din Niș se comunică, că în Sârbia populațiunea e tot așa de revoltată, ca și ostașii din miliție. *Revoluția în orice zi poate deveni generală.* În zilele acestea s'au revoltat din nou câteva regimente de artilerie. Au nimicuit multe tunuri și au denegat păzirea baracelor de coleră.

Comunicat oficial despre luptele din Carpați.

»Budapesti Tudositó« anunță:

Suntem autorizați din loc competent, a publica următoarele:

La granița dinspre Körösmező decurge încă lupta. După o informație vrednică de încredere, dușmanul

a fost respins de trupele noastre pe la Ökörmező.

Din comitatul Ung se anunță, că linia fierată e liberă până la Csontos. Din Csontos au plecat la Fenyvesvölgy monteurii ca să repareze telegraful. De aici urmează, că a succes a respinge pe dușman și dincolo de Fenyvesvölgy.

Nou atac al armatelor aliate contra rușilor.

Dela cartierul general se comunică: În urma noilor operațiuni strategice ale armatelor aliate germane și austro-ungare, de ambele părți ale Vistulei sunt în curgere mișcările de retragere ale inamicului. Lângă Bies am bătut cavalerie puternică. Oștirile aliate, spre nord dela Vistula alungă mai multe detașamente inimice de cavalerie. (Biroul de presă al min. prez.) *Höffer*, subst. șefului stat. major.

Rușii respinși din pasul Uzsok.

Ieri (Marți în 29 Sept.) a sosit din vama Uzsok un ofițer al statului major la Ungvár, care a cercetat pe contele Sztáray, comitele suprem al comitatului Ung și i-a comunicat în mod oficial, că trupele noastre au luat lupta în cursul nopții și ieri dimineața, care s'a sfârșit cu rezultat bun și a succes a alunga pe dușman peste graniță, până la Siankii (Galitia.) Pasul Uzsok este din nou în posesiunea noastră. În luptele dela Uzsok, Rușii au suferit înfrângeri foarte mari. Pe teritoriul comitatului Ung, nu se află astăzi nici un Rus. Fortificarea trupelor de graniță continuă. (A. T. U.)

Nuoi învingeri germane.

Situația germanilor continuă a fi favorabilă. Trupele germane și-au știut țineă pozițiile ocupate la Verdun, ba au câștigat și nuoi poziții destul de esențiale. Centrul a rezistat cu succes contra francezilor. Iar aripa dreaptă germană a putut să respingă victorioasă atacul înverșunat al francezilor și al englezilor.

Pe câmpul de luptă din ost, trupele germane înaintează fără a le putea sta ceva în cale. (28 Sept.)

Asediarea Antwerpenului.

(Comunicat oficial). Statul major comunică: Cartierul general anunță cu datul de 29 Sept. la 9 ore seară: La aripa dreaptă a armatei se operează în Franța, luptele sunt până acum nedecise.

Pe câmpul de operație dintre Oise și Maas este în general liniște. Armata din fortărețele de pe Maas, a respins atacurile mai nouă ale francezilor, făcute din Verdun și Toul.

Artileria a început ieri șarjarea unor forturi din jurul Antwerpenului. Atacul trupelor belgiene împotriva liniei noastre impresurătoare l-am respins.

În ost am zădărnicit înaintarea rușilor de pe râul Njemen, împotriva departamentului Suvalki.

Cetatea Ossoviéc e asediată de artileria grea de ieri începând.

(Agenția telegrafică ungară).

Eroismul vasului de războiu „Radetzky“.

Pola. — Cuirasatul nostru »Radetzky« a întâlnit în largul mării cuirasatul francez »Grey«. Vasul »Grey« a început să bombardeze vasul austro-ungar, dar fără de nici un rezultat. În urmăre, »Radetzky« printr'o lovitură de tun a nimerit cazanul vasului francez care a explodat. Vasul »Grey«, a cărui retragere a fost acoperită de trei torpiloare franceze, fiind ceața deasă pe mare a reușit să scape de focul cuirasatului nostru.

Antivari din nou bombardat.

După telegramele sosite din Brindisi flota austro-ungară a bombardat Antivari. 6 torpiloare și un crucișător au apărut în apele muntenegrine și au început bombardarea la Volovica și au nimicuit stațiunea de telegrafie fără fir din Antivari. Stațiunea dela Valovica e numai ruine. Flota austro-ungară dela Antivari a înaintat spre Spizza, unde a bombardat cazarma și mai multe edificii publice.

Locuitorii italieni de acolo au privit din consulat până în sfârșit. Dela Spizza flota austro-ungară s'a retras în Cattaro, deoarece s'a ivit flota franceză, care erà cu mult mai puternică.

Paris. (Peste Roma). Consiliul de ministri din Bordeaux a comunicat ministrului de marină, că flota franceză a debarcat la Antivari obuziere și un corp de artilerie; cu scop ca dela Lovcen să înceapă bombardarea Cattaro-lui.

Inchiderea Dardanelor.

»Fremdenblatt« primește din Constantinopol: Guvernul turcesc s'a hotărât la un pas foarte important. A închis Dardanelele cu mine submarine. Trecerea prin strâmtoari nu e mai posibilă nici pentru vasele comerciale.

Diverse.

Arhiepiscopul din Lemberg prinsoner. Arhiepiscopul gr.-cat. din Lemberg contele *Septiczki*, dupăcum spune o telegramă din Berlin, a fost prins de Ruși și dus în Nisni-Novgorod. Bătrânul episcop, la evacuarea Lembergului a rămas tot în oraș, deși autoritățile au insistat mult, ca să se retragă în alt loc, pe un anumit timp. Sentimentul datoriei i-a impus însă să rămână în Lemberg, răspunzând, celor, cari îl îndemneau și rugau să se refugieze, că unde e turma, acolo să cade a fi și păstorului. Și a rămas în Lemberg, ca să-și mângâie pe fiii sufletesți. Dar se vede, că Rușii n'au apretiat eroismul păstorului. L-au transportat departe în Rusia în Nisni-Novgorod, ca să fie despărțit, de aceia pe cari voia să-i mângâie. Orașul Nisni-Novgorod, are cam 50 mii locuitori, cari sunt ruși, mordon și tătari și e situat la împreunarea râurilor Volga și Oka.

MAI NOU.

Sârbii au început din nou să invadeze, dar au fost alungați.

Budapesta, 30 Septembrie „Budapesti Tudositó“ anunță: Ofensiva noastră din Sârbia progresează cu succes. Incercarea aceea a sârbilor de a ne conturbă liniștea prin o nouă invadare s'a sfârșit prin un complet fiasco, — căci trupa de o calitate subordinată și neînsemnată ca număr, care a trecut Sava, a fost alungată imediat din țară de trupele noastre dela graniță.

Biroul de presă al ministrului prezident.

Contele Tisza ministru-prezident a adresat comiților supremi ardeleni o telegramă-circular despre evenimentele de pe câmpul de războiu. Biroul de presă al ministrului prezident redă astfel telegrama contelui Tisza:

Armata noastră din nord, cu germanii împreună, a început ofensiva pe întreagă linia. Însemnată cavalerie rusească a fost bătută sau respinsă. Inimicul se retrage după râul San. Operațiunile aceste strategice, probabil, că vor pune în curând capet atacurilor rusești dela pasuri, cărora și ieri am stat față cu succes și am cauzat rușilor însemnate pierderi mai ales la Uzsok și la Ökörmező.

Armata dela sud continuă cu ofensiva victorioasă în Sârbia. Ieri încă a capturat tunuri și mai multe mii de prinsoneri. La inimicul, care până acum se luptă cu vitejie și îndărgire, se arată semnele slăbirii și ale demoralizării.

Judecând după știrile numai bune, cari sosesc de pe câmpul de războiu din Franța, învingerea definitivă a oștirilor germane de acolo, e chestiune de scurt timp, astfel că alianța germană, austriacă și maghiară, poate privi liniștită în față oricărei eventualități.

Generalul Auffman bolnav.

Agenția telegrafică maghiară publică următoarea știre comunicată oficial de pe câmpul de operație:

Generalul de cavalerie, cavaler Auffman, comandant de corp s'a îmbolnăvit. Știrea va fi de bună seamă cu regret unanim primită pretutindenea.

Ordinul de războiu către armata al Arhiducelui Frideric. Situația pe câmpurile de războiu.

Viena 30 Sept. Se comunică oficial, că comandantul suprem al armatei ces. reg. a dat următorul ordin către armată:

Situația noastră și a oștirilor aliate e favorabilă. Ofensiva rușilor în Galiția e aproape să înceteze. Împreună cu trupele germane vom învinge din nou și vom nimici pe inimicul, care a suferit înfrângere la Crasnic, Insterburg, Samos și Tanenburg.

Pe câmpul de luptă din Balcani, de asemenea ne luptăm în țara inimicului. Rezistența sârbilor începe a slăbi. Nemulțămiri interne, revolte, mizerie și foame amenință pe dușmanii noștri, până când trupele monarhiei și ale — Germaniei, stau lângăolaltă victorioase și cu încredere, ca să luptăm până la sfârșit cu biruință, războiul, la care ne-au forțat în mod așa de infam. Starea

aceasta adevărată despre situație să se comunice tuturor ofițerilor, iar ostașilor în limba maternă.

Arhiducele Frideric,
general de infanterie.

Consiliu de Coroană în România.

Ziarul «Magyarország» publică după «România» gazeta din Brăila amănunte asupra consiliului de Coroană ținut la București. După șcitetele pledoare ale dlor Take I.escu și Carp, regele Carol a făcut un expozeu de mai bine de o oră asupra situației și rolul României în acest războiu. România nu poate coopera cu Rusia niciodată — a zis regele Carol — deoarece aceasta ar fi o prietinie vremelnică, care s'ar răsbuna crâncen la urmă. Rusia nu va abdice nici când de idealul său vechiu de a ocupa Constantinopolul și de a supune toate țările din ostul Europei. În acest drum de cucerire România îi stă mai întâiu în cale și ea ar cădea astfel jertfă unei aventuri, care nu s'ar mai putea repara.

România numai într'o prietinie desăvârșită cu Germania și Austro-Ungaria își va putea menține poziția ei de astăzi, căci e în interesul acestor state, ca o Românie puternică să stee împotriva panslavismului la gurile Dunării. »Dacă am perde amicitia Germaniei am fi șterși de pe harta Europei în curând, eventual la sfârșitul acestui războiu în cazul, când Rusia ar fi înfrântă — ceace de loc eschis nu e. Promisiunile Rusiei, pe cari nu ni le-a făcut, dar eschis nu e, ca să ni-se facă, știm cât plătesc din războiul cu Turcii«. La sfârșitul consiliului bătrânul monarh și-a depus expozeul în scris — Voiesc — a zis regele — ca cele expuse să rămână pentru posteritate, ca să se vadă ce păreri a avut primul rege al României la anul Dlui 1914.

Consiliul de Coroană amânat.

Tot „Magyarország“ publică, că consiliul de Coroană din București a fost amânat pe timp nedeterminat.

Posta Redacțiunii.

Domnii colaboratori sunt rugți să fie cu răbdare la caz, când nu se publică toți articolii primiți la redacție. Din lipsă de spaț suntem nevoiți a ne restrânge numai la ce e mai actual. Pentru chestii de ordin particular — natural — nu este acum nici dispoziția generală favorabilă. Dl. I. P. în Jucul inf. Suntem în ordine. Greșelile-s pe oameni.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruția.**